
1/ 2023

VÁCLAVOVINY

Noviny z farnosti sv. Václava Praha-Prosek

Úvodní slovo

**Farnost
je společenství**

Strana 2

Představujeme

**Tady to hraje!
Varhany
u sv. Václava
si nespletete**

Strana 4

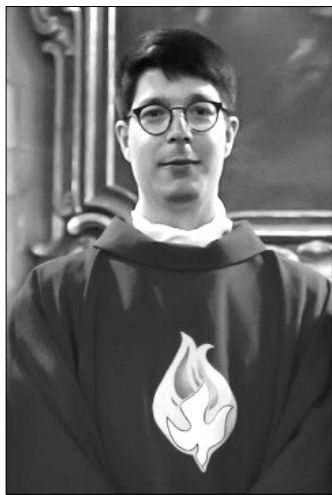
Kronika

**Přehled
událostí
ve farnosti
sv. Václava**

Strana 7

Úvodní slovo: Farnost je společenství

Vážení a milí farníci a čtenáři farního časopisu Václavoviny,

je mou velkou radostí, že se díky nadšení a angažovanosti hrstky odvážlivců podařilo realizovat myšlenku farního časopisu. K jeho vydávání nás s členy pastorační rady nevedl jen fakt, že to nařizuje partikulární právo pražské arcidiecéze ve farnostech, kde není vedena farní kronika, ale spíš příležitost sdílet s lidmi, kteří procházejí naším kostelem (a zdaleka ne všichni jsou farníci), co všechno se okolo něj a fary děje a k čemu jsou srdečně zváni. Jelikož na-

prostá většina návštěvníků bohoslužeb k nám přichází pouze v neděli a na farní kávu se pak nezastaví, mohou se jim různé aktivity ve farnosti jevit jako cizí, pokud pouze slyší jejich výčet v ohláškách. Když si je ale dokáží spojit s konkrétními tvářemi a osobami (účastníků nebo organizátorů), už to může být něco jiného. Právě toto je neskromný cíl tiskoviny, kterou právě držíte v rukou: přispět k tomu, abychom v co největším počtu dokázali vyjít z anonymity nebo komfortní „čistě spotřebitelské“ zóny a zapojit se do života farnosti.

Otec arcibiskup právě na toto apeloval během promluvy při slavnosti posvěcení proseckého kostela 22. října tohoto roku. Ve svém pastýřském listu k 7. neděli velikonoční nám také připomínal, že farnost *„nesmí být chápána jako servis, kam jdeme, když potřebujeme nějakou duchovní službu. Farnost, to není pan farář a jeho kancelář, ale společenství, které vytvářejí lidé z moci křtu a podle svých schopností se podílejí na jeho životě.“* O něco stručněji a úderněji to formulovali naši sousedé z kobylické farnosti v hesle „někam pat-

řit, něčím sloužit.“ Kéž by to platilo o stále větším počtu návštěvníků našeho kostela!

V prvním čísle Václavovin Vám nabízíme krátký přehled toho, co se v končícím roce 2023 okolo kostela a fary událo a také zajímavý článek o liturgické hudbě v našem kostele. Jeho prostřednictvím Vám představíme Mgr. Jarmilu Hlaváčkovou, Ph. D., která vykonává pro naše farní společenství nelehkou a nevděčnou službu koordinátorky varhaníků a zpěváků, a Ing. Marii Procházkovou, jejíž hra doprovází velkou část nedělních dopoledních mší. V následujících vydáních se budete moci setkat i s dalšími aktivními farníky, bez jejichž často skryté práce a obětí by mnoho věcí vůbec nemohlo fungovat tak, jak funguje doposud.

Na závěr mi dovolu, abych Vám popřál požehnané, pokojné a milostiplné svátky narození našeho Spasitele a hojnost Božího požehnání do nového roku.

K tomu Vám i Vaším drahým spolu s jáhnem Ing. Mgr. Martinem Lejsalem ze srdce žehnáme.

*P. Petr Havlík,
administrátor farnosti*

Tady to hraje! Varhany u sv. Václava si nespletete

Jarmila Hlaváčková a Marie Procházková

Svatý Václav na Proseku? Tak to je farnost, co má zvuk. Doslova, do písmene a do poslední noty. Jako v jednom z mála pražských kostelů se tu zpívají Mešní zpěvy, doprovázené seskupením dohromady sedmi varhaníků. Ti se tady na pražském Proseku střídají u varhan pod organizačním vedením Jarmily Hlaváčkové, díky níž se zdejší farnost takřka nikdy nepropadá do ticha.

„Vlastně to ladí se specifiky naší farnosti, která patří k těm menším, ale díky tomu také k sevřenějším a osobnějším,“ říká paní Hlaváčková, jinak také vystudovaná historička.

„Moje organizační role vychází z toho, že žádný z varhaníků nepochází přímo z naší farnosti – je proto potřeba na měsíc dopředu vytvořit jejich soupis a zaručit, že se bude vždycky hrát.“ A jde to skvěle, pochvaluje si. „Naši varhaníci mají perfektní disciplínu.“

Každá mše je originál

Varhany, z nichž se dnes line zvuk nad proseckými bohoslužbami, technicky vzato sestávají z kombinované traktury. Traktura, to jsou všechny součásti, které se ve varhanách nacházejí v procesu mezi prvky jejich ovládání a výkonu. Varhany u sv. Václava kombinují traktury dvě: mechanickou, při níž se pohyb přenáší

pomocí mechanických pák a táhel, a pneumatickou, tedy se stlačeným vzduchem. Pro úplnost existuje ještě elektrická traktura, ale tu v našich varhanách nenajdete.

Detailní historie těchto konkrétních varhan je opředena lehkým tajemstvím; víme ale, že tento dvoumanuálový nástroj vybudovalo varhanářské družstvo Igra Praha kolem roku 1986. Nejsou to přitom zdaleka první varhany na zdejším kůru – webové stránky Varhany a varhanáři v České republice uvádějí jména několika varhanářů, na jejichž nástroje se v proseckém kostele hrálo: jmenovitě je to Josef Hubička (stroj z roku 1914), Josef a Antonín Mölzerovi (pseudorománská varhanní skříň z roku 1908) a Karel Vocolka, jehož práce pro kostel sv. Václava se datuje do roku 1875.

„Pišťaly těchto varhan jsou postavené ne na tónových, ale na rejstříkových kancelách,“ říká varhanice Ing. Marie Procházková, která na Proseku doprovází tři nedělní mše v měsíci. „Vzniká tak dojem jisté rozladěnosti, jde ale o specifickou intonaci dobrého nástroje.“ Paní inženýrka Procházková dodává, že s těmito varhanami se doprovází lidový zpěv lépe než jinde – svou roli v tom hraje i skutečnost, že jsou pravidelně udržovány. „Máte s nimi souhru s lidmi v kostele, slyšíte, jak zpívají, a podle toho hru přizpůsobíte – tu přitvrdíte, přitlačíte, tam povolíte, přesně jak je potřeba.“

Takové varhanictví je přitom organickým a živým procesem, je to dialog, který není při žádné mši úplně stejný jako při jiné. Kupříkladu rejstříky, které má varhaník před sebou v podobě sklopek, slouží k tomu, aby měnil barvu zvuku, výšku a hlasitost. Při předešle se hraje třeba tišeji, na píseň pak hlasitěji a jde také o to, o jakou část mše jde – jinak se „registreje“ na úvod, jinak před evangeliem, jinak při obětování, jinak při „Beránku Boží“ a jinak při přijímání.

Když se hraje v chrámu Páně

„Nejsem tu kapitán, ale kormidelník, který musí vědět, co chce,“ říká Marie Procházková, která je vystudovanou chrámovou varhanní interpretkou; současně ovšem absolvovala také aplikovanou

Varhany v kostele sv. Václava

říme, ale po první sloce už si notujeme,” dodává s úsměvem.

Mešní zpěvy, které se na Proseku zpívají, jsou navíc návodné – oproti Kancionálu je s nimi neděli za nedělí předepsané, jak přesně bude hudba vypadat, neboť odpovídají tomu, co je v bohoslužbě slova. „Když se to lidé naučí, je to pak jednodušší a hezčí zpívání než Kancionál a přitom to má uměleckou hodnotu. Některé tyto písně jsou naprosté hudební skvosty!” říká varhanice Procházková, která se přitom i ze svého hraní chodí vyzpovídat. „Musím do toho dát všechno své vzdělání a odbornost, jinak nejsem na svém místě. Varhaník se musí vzdělávat, když má hrát v chrámu Páně,” dodává radu pro nové varhaníky, jimž jsou tu dveře otevřené. „A vzdělávat se pořád, nikdy nepřestat.”

A tak tu máte farnost, v níž se při mších setkává hned několik zvukových unikátů – máme tu Mešní zpěvy, máme tu zpívajícího kněze a máme tu varhany s charakteristickým zvukem. Přijďte se do toho všeho zaposlouchat – a nezapomeňte si s námi zazpívat.

matematiku. „Reaguji na to, jak se lidé v kostele cítí – někdy mají spoustu energie, jindy jsou unavenější. Třeba dnes jsem si řekla, že to zvládnou – a zvládli to!”

Před každou mší se přitom varhaník s knězem domlouvá – třeba na tom, jaké bude ordinárium. „U sv. Václava máme výhodu v tom, že náš pan farář je výborný zpěvák, a to nebývá běžné,” říká Marie Procházková. Pro varhanici je to skvělá zpráva, protože kněze s mikrofonom slyší krásně na kůr.

„Občas si spolu maličko zasoupe-

Přehled událostí ve farnosti sv. Václava

Po celou dobu prvního měsíce roku 2023 až do počátku února se na faře konaly práce na zavedení **tepelného čerpadla a rozvodů topení**. Tím se výrazně zlepšily nejen bytové podmínky v budově fary, ale otevřela se i možnost pro pohodlné pořádání mnohých aktivit farnosti v zimních měsících.

Dne 5. 1. se při benefičním koncertu paní Mgr. Stanislavy Mihalcové vybralo kolem 17.000 Kč. Tím byla završena **adventní sbírka na ozvučení kostela sv. Václava**, jejíž celková hodnota

Práce na rekultivaci hřbitova

přesáhla částku 120.000 Kč. Nádavkem byl do kostela pořízen i nový elektronický číselník.

O svátku Uvedení Páně do chrámu (Hromnice) 2. 2. se přede mší sv. konal malý **průvod při svíčkách**.

U příležitosti památky Panny Marie Lurdské a Světového dne nemocných byla dne 12. 2. při nedělních bohoslužbách udílena **svátost nemocných**.

Postní duchovní obnovu na téma Křesťanská naděje v dnešní době vedl dne 4. 3. P. Jaroslav Krajl z Nymburka.

Od 15. 3. byly po zimní přestávce zahájeny práce na **rekultivaci starého hřbitova** u kostela sv. Václava. Díla se chopili především externí brigádníci, ke kterým se postupně připojovali i další členové farnosti.

O slavnosti Zvěstování Páně dne 25. 3. se v kostele sv. Václava

Udílání svátosti biřmování

konal **koncert vlašimského sboru Diphtheria**. Následovala mše sv., ke které se připojil také P. Jaroslav Konečný, okrskový vikář vlašimský.

Na počátku Svatého týdne 3. 4. byla v kostele sv. Václava za hojné účasti farníků slavena **kající bohoslužba** se svátostí smíření. Vedle P. Petra Havlíka zpovídali také P. František Čech (administrátor v Čakovicích) a P. Jaroslav Miškovský (administrátor farnosti Zbečno).

Velikonoční triduum bylo letos obohaceno o společnou modlitbu Denní modlitby církve na Velký pátek a Bílou sobotu.

Při **koncertu Musica da Chiesa** zazněly 15. 4. v kostele sv. Václa-

va tóny historických hudebních nástrojů, na které hráli P. Jaroslav Konečný a Tomáš Najbrt. V kostele Stětí sv. Jana Křtitele byl koncert pořádán 6. 5.

Po celý měsíc květen se v kostele sv. Václava konaly májové pobožnosti.

O. biskup Mons. Karel Herbst udělil v neděli 7. 5. **svátost křesťanské dospělosti** (biřmování) sedmi kandidátům připraveným v naší farnosti.

Dne 13. 5. sloužil P. Petr Havlík **mši sv. pro motorkáře**. V jejím závěru požehnal motorky, které parkovaly po celém obvodu ulice před kostelem sv. Václava. Motorkářský sraz v našem kostele byl pořádán již po dvanácté.

Žehnání motorek

Hra pro děti na farním táboráku

Do **katechumenátu** byli 27. 5. přijati dva čekatelé, kteří se připravují na přijetí křtu o Velikonoční vigílii v roce 2024.

Dne 2. 6. se naše farnost zapojila do akce **Noc kostelů**. V kostele sv. Václava byl připraven zábavný program pro děti, koncert duchovní hudby, přednáška P. Petra Havlíka o liturgických oděvech, přednáška pana Libora Gottfrieda o historii kostela a jeho interiéru a prohlídka kůru a varhan s hudebními ukázkami pod vedením paní Ing. Marie Procházkové. Kostelem Stětí sv. Jana Křtitele pak provázela zájemce paní

Mgr. Martina Mrňavá, prohlídku kůru a varhan s ukázkami nabídl pan Martin Vlk a P. Petr Havlík i zde přispěl přednáškou o paramentech.

O slavnosti Těla a Krve Páně (Božího Těla) 11. 6. přistoupily **poprvé k svatému přijímání** v kostele sv. Václava tři děti a v kostele Stětí sv. Jana Křtitele čtyři děti. Také se po dlouhé době konal eucharistický průvod okolo kostela.

Dne 22. 6. jsme se společně sešli na tradičním **farním táboráku**. Farní přátelské setkání zahájila zábavná hra pro děti po stopách světců.

Prvkomunikanti v Dolních Chabrech

Zažít město jinak

Slavnosti Narození sv. Jana Křtitele předcházel 23. 6. **Svatojánský večer** v Dolních Chabrech. Kromě hudebního vystoupení měli účastníci možnost ochutnat pečivo a čaje ze svatojánských bylin, vyzkoušet potisk škapulířů a zahrát si dobrodružnou hru Svatojánské nebe v okolí kostela.

Prázdninovou pauzu ukončila **poutní bohoslužba** v kostele Stětí sv. Jana Křtitele, kterou celebroidal 27. 8. P. Petr Havlík.

V září se po prázdninách obnovil **program pravidelných aktivit farnosti**: klub maminek, setkávání nad Bibli a modlitební společenství. V průběhu září se výuka náboženství ve školách i na faře rozšířila o náboženství pro předškoláčky.

Začátkem října pak byl program obohacen o každoměsíční hodinovou adoraci, hovory o víře a klub seniorů.

V rámci **Dnů evropského dědictví** se 9. 9. otevřela brána kostela Stětí sv. Jana Křtitele. Kunsthistorička Klára Fleková zde přednášela o středověkých malbách v apsidě a unikátních románských dlaždicích. Ve zvonici byla připravena výstava Románské umění a první křesťanské stavby.

Naše farnost se 16. 9. připojila k pořádání sousedské slavnosti **Zažít město jinak**. Prosečtí obyvatelé měli možnost navštívit farní kostel sv. Václava, farní zahradu, faru a ve farní knihovně je čekala beseda s geologem Václavem Cílkem.

Beseda s Václavem Cílkem

Žehnání sochy sv. Václava

V rámci 32. ročníku **Svatováclavské pouti** na Proseku zazněl v kostele sv. Václava koncert duchovní hudby v podání varhaníka Petra Mašlana.

Poutní **svátek sv. Václava** oslavila naše farnost 28. 9. slavnostními bohoslužbami. V ten den kostel také navštívili katecheté s dětmi ze sousední kobylické farnosti a poutníci z Bohuslavic.

Měsíc září uzavřel 30. 9. v kostele sv. Václava **koncert soubo-ru Musica da Chiesa**.

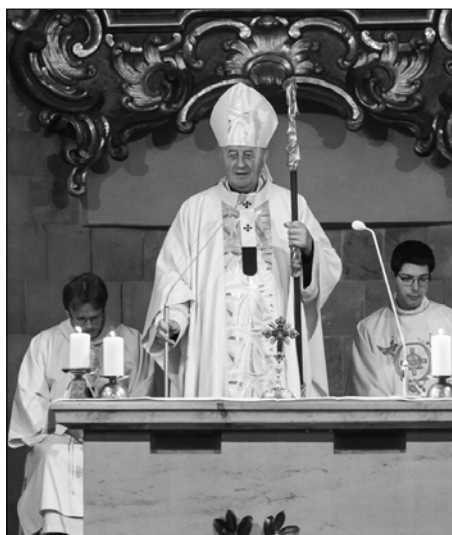
Dne 16. 10. za přítomnosti zástupců radnice a spolku OSOP požehnal P. Petr Havlík **zre-novovanou sochu sv. Václava** v Dolních Chabrech.

O slavnosti **výročí posvěcení kostela sv. Václava** navštívil 22. 10. naši farnost pražský arcibiskup Mons. Jan Graubner. Po pontifikální mši sv. následovalo přátelské setkání na faře.

Na počátku listopadu se v naší farnosti na Proseku i v Dolních Chabrech konala tradiční **dušičková pobožnost**.

Mons. Jan Graubner v naší farnosti

VÁNOČNÍ POŘAD BOHOSLUŽEB

: PROSEK : D.CHABRY		
24. 12. - 4. neděle adventní	10:00	
24. 12. - Vigílie Narození Páně	16:00 22:00	16:00
25. 12. - Boží hod vánoční	8:00 10:00	Bohoslužba s doprovodem České mše vánoční J.L.Ryb
26. 12. - Sv. Štěpán	10:00	
27. 12. - Sv. Jan Evangelista	15:30 18:00	zpívání u jeslíček mše svatá s zehnaním vína
28. 12. - Sv. Mladátka betlémská	8:00	
29. 12. - pátek	18:00	
30. 12. - sobota	8:00	
31. 12. - Svátek Sv. Rodiny s obnovou manželských slibů	10:00 18:00	16:00
1. 1. - Slavnost Matky Boží Panny Marie	10:00 18:00	16:00

Václavoviny 1/2023

Vydala:

Římskokatolická farnost
sv. Václava Praha-Prosek

Adresa: U proseckého kostela 5/3,
190 00 Praha 9-Prosek

E-mail: info@farnostprosek.cz

Webové stránky: farnostprosek.cz

Facebook: [farnostprosek](https://www.facebook.com/farnostprosek)

Redakce:

P. Petr Havlík, David Hlaváček,
Tomáš Král, Tomáš Vyhnanek,
Gabriela Svoboda a Darek Šmíd
Tisk: TLAMA design

Datum vydání: 20. prosince 2023

Výrobní cena jednoho výtisku: 25 Kč

Č. bankovního účtu: 245872309/0800

QR Platba